

Բաթումի դաշնագրի հետ կապած խնդիրները կարգադրելու համար Ադդ. Խորհուրդը Ալեքսանդրապոլ ուղարկեց յատուկ պատուիրակութիւն՝ բաղկացած Մ. Մուսխեանից, Թամամշեանից, բժ. Յ. Մելիքեանից, զօր. Տէր-Յակոբեանից, գնդ. Քիչմիշեանից և գնդ. Վեքիլեանից։ Պատուիրակութեան յանձնարարւեց բանակցել թիւրք հրամանատարութեան — Քեաղիմ Կարարէքիւրի հետ Բաթումի դաշնագրից բխող հետեւեալ հարցերի մասին. 1) Գաղթականութեան վերադարձը իրենց տեղերը. 2) Գերիների փոխանակումը. 3) Թիւրքական զօրքի Հայաստանից անցնելու պայմանները. 4) Երկաթուղու փոխանցման խնդիրը. 5) Ղարաքիլիսայի պարպումը և յանձնումը հայերին։

Պատուիրակութիւնը Ալեքսանդրապոլում ընդունեց պատշաճ քաղաքավարութեամբ. սկսեցին բանակցութիւնները, բայց հայերի դրած հարցերից և ո՛չ մէկը չընդունեց թիւրքերի կողմից։ Նրանց զբաղեցնողը Հայաստանի վրայով զօրք փոխադրելու իրաւունքն էր և Ալեքսանդրապոլ—Ջուլֆա երկաթուղագծի անմիջական փոխանցումը։ Եւ ա՛յս պահանջներին էր, որ ամենից աւելի հակառակում էին հայերը։

Տեսնելով հայերի յամառութիւնը, առանց ընդհատելու Ալեքսանդրապոլի բանակցութիւնները, յուլիս 7-ին թիւրքերն անցան յառաջնաղացման Սարդարապատի ճակատում։ Զօր. Սիլիկեանը հրամայեց մեր զօրքերին թողնել երկաթուղին և դիրքեր դրաւել Էջմիածնի շրջանում։ Յուլիս 8-ին թիւրքերը մեծ ուժերով յարձակեցին Քեորփալու—Ձէյլա գծի վրա, բայց յետ չարտեցին ճիշդ գնդի և կամաւորական խմբերի ուժովին հակահարւածով։ Թողնելով այս կէտում պահակ զօրամասեր՝ թիւրքերը շարժեցին դէպի արեւելք. յուլ. 8-ին գրաւեցին Խաթունարխ գիւղը Էջմիածնից 10 կիլոմետրի վրա. յուլիս 9-ին մտան Ջորանքեարա, Նէշլու, Թաղաքենդ և Աղհամգալու գիւղերը։ Այսպիսով հաստատեց Բաթումի դաշնագրի սահմանագիծը։

Թիւրքերը դիրքեր դրաւեցին Երեւանից 7 կիլոմետր հեռու՝ Թնդա-նօթների բերաններն ուղղելով դէպի Հայաստանի մայրաքաղաքը։